MIELIPIDE

Telakan pääomittaminen ei kuulu veronmaksajille.

KANSANEDUSTAJA TIMO HEINONEN (KOK.) MIELIPIDEKIRJOITUKSESSAAN

LUKIJALTA

Osaamisessa ja laadussa Turun STX olisi ollut ylivertainen

Risteilijätilauksen menettäminen Ranskaan oli suomalaiselle telakkateollisuudelle ja Varsinais-Suomelle ja koko Suomellekin merkittävä takaisku. Näin kävi, vaikka maamme hallitus oli valmis panostamaan laivatilaukseen veronmaksajien vastuuta ja rahaa enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

Tappio kertoo globaalin kilpailun kovuudesta, jossa kilpailukykyisin ja osaavin vie voiton. Meillä oli laatua ja osaamista, mutta kilpailukykymme ei riittänyt. Mikäli haluamme pärjätä kilpajuoksussa, on katseet käännettävä ensisijaisesti kilpailukykymme vahvistamiseen. Osaamistahan meillä Suomessa onneksi on ja tämä on yksi kiistattomista vahvuuksistamme.

Laivatilauksen menettäminen aloitti kovan mediamylläkän, jossa mielipiteitä on lauottu kiinnittämättä paljoakaan huomiota niiden todenmukaisuuteen. Keskustelun tunnelataus on varsin ymmärrettävä, sillä pohjimmiltaan kysymys on suomalaisista työpaikoista.

Esillä on ollut muun muassa runsaasti väitteitä siitä, että valtion 50 miljoonan euron saamatta jäänyt laina olisi ratkaissut laivatilauksen kohtalon. Keskustelu on jo lähtökohdiltaan erikoinen, sillä normaalitilanteessa yrityksen, eli telakan omistaja korealainen STX, huolehtii yhtiöidensä pääomittamisesta. Pääomittaminen ei kuulu veronmaksajille. Suomen etu ei ole valtiontukien laajamittainen ohjaaminen yrityksille – tie olisi loputon ja kestämätön. Hyvinvointia luova kasvu voi perustua vain aidosti kannattavaan liiketoimintaan.

Suomalaisittain ajateltuna ikävää on se, ettei telakan korealainen omistaja ole investoinut Turkuun samalla tavoin kuin Ranskassa sijaitsevaan telakkaansa. Telakan omistaja ei ole siis huolehtinut telakkansa kilpailukyvystä. Kuten todettu, Turusta löytyy kansainvälisesti tarkasteltuna huippuluokan osaaminen ja upea alihankkijaverkosto, jonka työllä on varmasti arvoa ja kysyntää, kunhan vain normaalit yritystoiminnan lainalaisuudet pätisivät myös telakkapuolella. Voimme olla vakuuttuneita siitä, että jos telakan korealainen omistaja olisi sitoutunut Turun telakan kilpailukyvyn kehittämiseen ja pitänyt taloutensa kunnossa, ranskalaisilla ei olisi ollut mahdollisuuksia tässä tarjouskilpailussa. Kaksi edellistä, Oasis-luokan risteilytilausta tulivat Turun telakalle. Valtion tuki oli tuolloinkin merkittävä, mutta nyt laivanrakentamisen saamiseksi Turkuun tarjottiin ennätyksellistä tukipakettia. Tilauksen saamatta jääminen ei siis ollut kiinni valtion toiminnasta.

Jo edellisellä hallituskaudella oli keskusteluissa esillä Suomen valtion osallistuminen STX:n telakan omistukseen. Pääministeri Matti Vanhanen ja silloinen elinkeinoministeri Mauri Pekkarinen eivät tätä katsoneet järkeväksi ja mahdolliseksi. Asiassa ei siis edetty. Nyt jälkiviisaasti voi tottakai pohtia sitäkin, että olisiko tilanteemme erilainen, jos Suomi olisi silloin mukaan lähtenyt. Toisaalta jälkiviisaus on viisauden lajeista helpoin. Tässä lajissa on ihminen muuten viisaimmillaan.

Mutta nyt tärkeää on varmistua siitä, että kaikki EU-alueen telakat kilpailevat aidosti tasapuolisin kilpailuehdoin – ilman vääristäviä valtiontukia. Suomen hallitus onkin lähestynyt EU-komissiota tavoitteenaan varmistaa, että myös STX:n tapauksessa tasapuolisuus valtiontukien osalta toteutui EU-säädösten ja lainsäädännön mukaisesti. Mutta toisaalta pahaa pelkään, että kilpailu tulee tiukkenemaan entisestään, kun Kiina saa oman risteilijätelakkansa täyteen valmiuteen. Siinä pelissä ei välttämättä enää pädekään sitten mitkään yhteiset pelisäännöt.

Toivottavasti tulevaisuus tuo uusia mahdollisuuksia sellaiseen meriteollisuuteen, missä suomalainen osaaminen olisi jo itsestään riittävä kilpailutekijä, eikä veronmaksajien tarvitsisi kantaa kohtuuttomasti yritystoiminnan riskiä.

Tappioista on myös otettava opiksi. Suomi on muun maailman mukana osa suurta talouden ja teollisuuden murrosta. Pelikirja on nyt uusi ja parhaat kortit jaetaan nopeasti. Kansallisen kilpailukykymme vahvistaminen edellyttää rohkeutta uudistua. Me suomalaiset olemme onnistuneet tässä urakassa aikaisemminkin. Uusia työpaikkoja emme luo Suomeen kinastelemalla tai katsomalla taaksepäin. Suomen teollisuus tarvitsee nyt työmarkkinaosapuolten ja hallituksen yhteistyötä ja eteenpäin vieviä ratkaisuja.

Timo Heinonen
kansanedustaja (kok)

Kaivosalasta on käytävä kunnon keskustelu

PENTTI VÄNSKÄ

Onko Suomesta ollut jo pitkään tarkoitus tehdä malmien ja mineraalien tuottajamaa, kysyy kirjoituksessaan Virpi Poikolainen.

Uudet kunnanvaltuutetut aloittavat työnsä, allekirjoittanut mukaan lukien. Kuherruskuukauden sijaan edessä on sotkuinen sote ja lausunnon laatiminen kuntarakennelakiluonnoksesta. Painostus suurkuntia kohti jatkuu. Kuntien taloutta ovat jo vuosia ahdistaneet lisääntyneet tehtävät, kustannusten nousu ja samanaikaisesti pienentynyt valtionapu.

Eteeni sattui Julkisoikeuden professori Eija Mäkisen selvitys kauppa- ja teollisuusministeriölle kunnallisen itsehallinnon huomioonottamisesta uuden, nyt jo voimassa olevan, kaivoslain valmistelussa. Sen mukaan kunnallisen itsehallinnon suoja eduskunnan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössä merkitsee seuraavaa: ”1) tavallisella lailla ei saa puuttua kuntien itsehallinnolliseen asemaan tavalla, joka tekisi itsehallinnon merkityksettömäksi, 2) kuntien rahoitusvastuut eivät saa vaarantaa kuntien mahdollisuuksia päättää itsenäisesti taloudestaan ja omasta hallinnostaan 3)...” (Perustuslain 121§:n mukaisen kunnallisen itsehallinnon huomioon ottaminen kaivoslain uudistamisessa 2007, s.12).

Näin maallikon silmin voisi ymmärtää, että valtio on tieten tahtoen rikkonut kuntien itsehallinnon suojaa mitä tulee kuntien rahoitusvastuisiin. Vai voiko joku viisaampi toisin väittää?

Haasteita riittää muillakin päättäjillä. EU:n rahoituskehysneuvottelut tulevat olemaan ratkaisevat Suomen maatalouden ja maaseudun kannalta. Jatkuuko maa- ja metsätalouden alasajo? Pysyykö koko maa asuttuna ja elinkelpoisena? Asetetaanko toimiva rataverkosto maanteiden edelle?

Entä levittäytyykö kaivannaisteollisuus koko maahan? Kaivosalaa seuratessa on herännyt kysymys, onko jo EU:n alkuajoista ollut päämääränä tehdä Suomesta malmien ja mineraalien tuottajamaa? Erityisesti uraanin. Entä ydinvoima – tarvitaanko sitä todella energian tuottamiseen – vai toimimmeko plutoniumin tuottajina ydinaseteollisuudelle?

Monissa muissa sivistysvaltioissa on käyty perusteellinen keskustelu ydinvoiman turvallisuudesta / uhkatekijöistä ja tehty päätös luopua ydinvoimasta. Olemmeko tavallista luottavaisempi kansa vai ovatko toimintatavat täällä paremmat?

Olisiko meidän syytä ajatella enemmän oman maamme ja oman kansamme etuja? Miettiä kuka, miten ja mistä tätä valtiota hallitaan. Globalisaation ihannekupla lienee jo puhjennut.

Kuntapäättäjät voisivat ottaa huomioon, että suurkuntien kautta luodaan kaivosalalle edullisemmat olosuhteet toimia Suomessa. Suurkunnan reuna-alueelta on vaikeaa vastustaa sinne sijoitettavaa kaivostoimintaa, sillä yleinen etu menee helposti paikallisen asukkaan edun edelle.

Suosittelen sivua: http://geomaps2.gtk.fi/tukes/ Ruksaamalla sivun vasemman laidan valikosta kaikki vaihtoehdot saatat havaita, että rakas isänmaamme onkin jo varsin ”miehitetty” kaivannaisteollisuuden toimesta. Uskon, että jokaiselta löytyy joku kytkös alueeseen, josta kaivosalakin on kiinnostunut. Asia koskettaa meitä kaikkia.

Vesi ja tuottava, puhdas maa tulevat olemaan mittaamattomassa arvossa tulevaisuudessa – asia, joka pitäisi olla jo nyt tiedossa ja sisäistettynä. Silti rahanahneuksissa ollaan valmiita ottamaan riskejä. Järjetöntä ja äärettömän surullista.

Meidän sukupolvellamme ei ole mitään erityisoikeutta ottaa maasta luonnonvaroja irti raiskaamalla ja likaamalla luontoa. Ympäristövahingot eivät tule rajoittumaan luontoon, vaan maksu lankeaa terveyshaittoina, joita tuskin kukaan on kattavasti tutkinut. Uraanin ja muiden kemikaalien vaikutuksista voi lukea esim. Eviran julkaisusta Elintarvikkeiden ja talousveden kemialliset vaarat.

Lopuksi kukin meistä voisi pohtia omia kulutustottumuksiaan. Mitä tarvitsemme elämiseen – ja mikä on kulutuksemme hinta. Hinta, jonka lapsemme ja lapsenlapsemme tulevat maksamaan.

Elämme muutoksen aikoja. Päättyvä kulutusjuhlakausi avaa meille oven ympäristön kannalta kestävämpään eläntapaan. Muutos ei käy kivuttomasti ja siksi toivon meille kaikille voimia ja viisautta tulevina aikoina - sekä kykyä tehdä yhteistyötä ja välittää toinen toisistamme.

Virpi Poikolainen
fysioterapeutti / kotiäiti
Konnevesi

Valion sakot

Myykää Valio norjalaisille, saavat tuottajatkin rahansa pois.

Jälkitili sakkoihin?

Turha Valion itkeä. Myi mieluummin Venäjälle kuin A-I:lle. Ahneella variksella on p-loppu.

Johto vaihtoon

Luomusta

Luomutarjonta kaupan hyllyllä ei lisäänny ennen kuin Valion johto ja hallinto muuttuvat luomumyönteisemmäksi, kysyntää on.

Asennevamma

Niinistön viesti

Ottavatko myös kauppa ja muut viljelijää lypsävät niin sanotut yhteistyökumppanit tästä viestistä vaarin?

J Kalervo

Syrjintää

Opetusministeriön päätös evätä venäjän opiskelu ruotsin sijaan on typerä ja kyseisiä kuntia syrjivä. Miksi ylipäätään tarvitaan lupa?

Ei nimimerkkiä

Tyylilajit

On kolme tapaa tarjota urakkaa: rehellisesti, epärehellisesti tai järjestää vaan homma kotiin.

Ästeeäks

Tolkkua

Johan sammakon päästivät Perheviljelmä-jutussa (MT 4.1.). Se on tekijästä kiinni eikä lehmämäärästä, millä elää. Minulla oli ennen 35, nyt 21 lehmää.

Jallu

Rasismista

Mikä taho ylläpitää rasistikeskustelua Suomessa? Joka maassa etenkin murrosikäisissä on henkilöitä, jotka kiusaavat niitä, joiden naama ei miellytä.

Ei nimimerkkiä

Talouskasvu

Jatkuva talouskasvu on shakkipeli, jossa kilpaillaan toista vastaan aina vain vähemmällä henkilökunnalla. Mikä on lopputulos?

Matti

Huolia

Aamun Ylessä suomalaisen ministerin suurin huolenaihe Kreikan ja Espanjan nuorisotyöttömyys. Ihmettelen.

Pohjan Akka

Leikkauksia

Palkkoja ja menoja pitää leikata niiltä ja niistä kohdista, jotka katetaan veroeuroilla. Ei niiltä, jotka hankkivat rahat itse aidosti ja tuottavasti.

Ei nimimerkkiä

VIERASKOLUMNI

Kesyt ja pirulliset kuntaongelmat

Yhteiskunta on moninaisten vaikutusyhteyksien kokonaisuus. Muutos yhtäällä voi johtaa yllättäviin vaikutuksiin toisaalla.

Uudistaminen edellyttää eri suuntiin lonkeroituvien vaikutusyhteyksien tunnistamista.

Yhteiskunnalliset ongelmat ovat harvoin kesyjä. Kesy ongelma pystytään ratkaisemaan, kun kerätään tietoja, edetään suoraviivaisesti ja päädytään loogista polkua pitkin parhaaksi arvioituun ratkaisuun.

Kesyjen sijasta yhteiskunnalliset ongelmat ovat yhä useammin pirullisia. Niihin liittyy toisilleen vastakkaisia piirteitä, eturistiriitoja ja poliittisia jännitteitä. Niihin ei ole suoraviivaisia ratkaisuja.

Pirullisten ongelmien käsitteleminen kesyinä johtaa ratkaisujen vaikeutumiseen.

Alan kirjallisuudessa pirullisista ja kesyistä ongelmista on käyty jo kauan keskustelua. Suomen päättäjille tällaiset pohdinnat lienevät kuitenkin tuiki tuntemattomia.

Nykyhallituksen kaksi tärkeää tavoitetta ovat kuntauudistus sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus. Ne kirjattiin pinnallisesti ja kiireessä hallitusohjelmaan.

Alusta asti on molempia uudistuksia käsitelty kesyinä ongelmina.

On asetettu muodollisia kriteereitä vahvoille peruskunnille, piirretty uusia kuntarajoja ja määritelty väestöpohjia. Valmistelua on tehty suljetuissa asiantuntijatyöryhmissä. Ajatuksena on ollut, että annettujen kriteerien perustalta asiantuntijat löytävät hallituksen toivomat ratkaisut.

Näin ei ole käynyt.

Uudistuksia on valmisteltu erillisesti ja muotoseikkoihin tukeutuen. On edetty vuoroittain: kun kuntauudistukselle on annettu uusia askelmerkkejä, on pian seurannut vastaavia sosiaali- ja terveyspalveluille. Kertaakaan valmistelusta vastaavat ministerit eivät ole esitelleet yhdessä yhteisiä linjauksiaan.

Kesyyntymisen sijasta hallituksen tavoittelemiin uudistuksiin liittyvät ongelmat ovat tulleet entistä pirullisemmiksi.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus on ajautunut kuilun partaalle. Riittävän vahvoja peruskuntia ei ole mahdollista koko maahan perustaa ja yrityskin edellyttäisi pakkoliitoksia. Kaavaillut sote-alueet utuisine yhteistoiminta-asetelmineen ovat nykytilannetta epäselvempiä. Niitä minäkin suostun kutsumaan himmeleiksi.

Toivottavasti hallitus viimeinkin tunnistaa käynnistämiensä uudistusten moniulotteisen luonteen ja lakkaa käsittelemästä niitä kesyinä ongelmina. Kuuden puolueen hajanainen hallitus, jolla ei ole yhteistä näkemystä Suomen ideasta ei kykene yksin ratkaisemaan kansakunnan perustavanlaatuisia kysymyksiä.

Hallitus yltää ainoastaan yksittäisiin ja teknisiin esityksiin, jotka lisäävät kuntauudistuksen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksen vaikeutta ja pirullisuutta.

Pirullisia ongelmia voidaan käsitellä ainoastaan laajan yhteistyön avulla.

On käynnistettävä aito ja avoin prosessi, jossa suomalainen joukkoäly ryhtyy ratkomaan koko voimallaan kansalaisille tärkeiden palveluiden tulevaisuuden muotoja. Uudistuksia on alettava valmistella hallituksen ja opposition yhteistyönä.

On myös käynnistettävä laaja kansalaiskeskustelu.

Tarvitaan uudistuksia yhdessä asiantuntijoiden kanssa pohtivia kansalaisraateja sekä internetin ideointifoorumeita. Kansalaisjärjestöt ja yritykset on saatava mukaan pohtimaan omaa rooliaan peruspalvelujen järjestämisessä.

Hallituksen on aika oivaltaa, ettei ole häpeä tunnustaa tosiasioita.

Kovakalloinen tukeutuminen kestämättömistä lähtökohtaoletuksista johdettuihin toimintatapoihin on paljon haitallisempaa.

HANNU KATAJAMÄKI
on Vaasan yliopiston aluetieteen professori.

hannu.katajamaki@uva.fi

VERKOSSA SANOTTUA

Maitopommi sähköisti verkkokeskustelun

Viime viikon uutisjytky oli Valion päätös nostaa maidon tukkuhintaa 30 prosentilla vastauksena Kilpailuviraston asettamaan uhkasakkoon.

Aihe sai MT:n verkko- ja Facebook-sivujen keskustelijat takomaan näppäimistöjään.

”70 miljoonan sakko on kova isku valiolaisille tuottajille, kun tuotannon kannattavuus on laskenut viimeiset 3 vuotta. Valion johdon olisi varmaan kannattanut kuunnella mielipiteitä, jotka varoittivat maidon polkumyynnin seurauksista”, kommentoi nimimerkki ent. hallintomies.

”Tuottajahintaan heti 10 sentin korotus”, vaatii Heikki Luokkanen.

”Miksi kauppa saa myydä ns. sisäänvetotuotteita halvalla, mutta Valio ei saa luovuttaa halpaa maitoa”, kysyy halpis.

”Käykö tässä niin, että hinnat nousevat, kun ei tunneta osuustoiminnallisen yrityksen periaatteita. Tavallisen kuluttajan on vaikea ymmärtää missä mennään ja niin myös varmasti tuottajien ja myös hallintohenkilöiden”, ihmettelee ei niin tavallinen kuluttaja.

”Lienee ensimmäisiä kertoja, että valtionhallinto katsoo yrityksen toimivan tappiolla, ja yritys itse pitää toimintaa kannattavana”, huomauttaa Olli J. Ojanen.

Janus arvostelee MTK:n kannanottoja, jotka tuomitsevat Kilpailuviraston päätöksen.

”Milloin MTK:sta on tullut Valion äänitorvi? Eikö kaikkia suomessa toimivia, myös pieniäkin meijereitä tulisi kohdella samanarvoisesti?”

Myös Elina Lappalainen näkee Kilpailuviraston Valiopäätöksessä maidontuottajien kannalta hyvää:

”Jospa nyt kotimaiset pienmeijerit / osuuskunnat pääsisivät paremmille osingoille ja kilpailemaan ihan tosissaan Valioa, ynnä muita vastaan.”

Kyseliä kysyy: ”Pitääkö paikkaansa, että Lidl maksaa tuottajille hyvin ja myy silti 79 snt/litra maitoa? Maidot tuottaa osuuskunta Maitomaa ja Satamaito.”

Metsien laskeminen päästölähteeksi suututti

Toinen kovasti keskusteluttanut aihe oli uutinen metsien hiilinielulaskennasta. Toisin kuin kuvittelisi, Suomen metsät lasketaan ilmastosopimuksessa hiilidioksidin päästölähteeksi.

”Suomen pitäisi sanoutua irti Kioton sopimuksesta, koska:

1. Emme saastuta, vaan puhdistamme ilmaa

2. Emme halua maksaa muille, että saastuttaisivat, kuten päästömaksuissa on kysymys”, julistaa Kansalainen.

”Mielestäni Suomella ei ole enää varaa yhteenkään vihreiden tekemään kalliiseen kömmähdykseen. Tämä on yksi pahimmasta päästä. Keskustapuolue hoi! Luvatkaa että seuraavissa vaaleissa vihreät ei istu kanssanne samassa hallituksessa. Mikäli näin, äänivyöry maaseudulta on varma”, ennustaa Jo riittää.

”Ville väitti EU:n luvanneen rahat. Valehteliko Ville Suomen veronmaksajille?

Kaikki isoimmat saastuttajat kävelivät pois kokouksesta. Ville jäi kantamaan vastuuta toisten rahoilla”, syyttää Suomi 0.001 % pelastaa maailman.

HENRIK SCHÄFER

Sinnemäen luovat ammatit

Linnan Pohjantähdessä Pentinkulman väki on kokoontunut palokunnantalolle lakkokokoukseen, jossa kirkkoherra kertoo myös virkamiesten olevan lakossa. Laurilan Anttoo kysyykin vähän irvistellen, että mistä ne herrat ovat lakanneet kun ne eivät ole koskaan mitään tehneetkään. Puheenvuoro nosti salissa rämäkät naurut.

Anni Sinnemäki kertoi kuvainnollisesti vakavalla naamalla taannoin tv:n ajankohtaisohjelmassa, että kyllä turkistarhaajat löytävät muita toimeentulon lähteitä sen jälkeen kun heidän nykyinen ammattinsa on kielletty. Edellä kuvattua Anttoon kysymystä mukaillen esitän sinulle Sinnemäki oman tiedusteluni:

Kun te kansanedustajiksi pyrkiessänne mainostatte itseänne kokeneiksi, monitaitoisiksi ja ties mitä hienoja ominaisuuksia hart eillanne kantaviksi, niin miksi te jo kahden eduskuntakauden jälkeen olette pätevöityneet niin kyvyttömiksi, että pudotessanne vihreältä oksalta teille pitää maksaa runsasta sopeutumiseläkettä?

Matti Korhonen
rajavartija evp
Sotkamo

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.

■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
■ Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717.
Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.
■ Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

Toistemme paitojen peseminen ei riitä

Nyt eletään laihdutuskuurien kulta-aikaa ja myös säästäminen on muotia, vaikka siihen ei olisi edes tarvetta. Palkkojen alasajopuheet ovat ikään kuin bonusta koko trendille.

Tänä vuonna palkkojen verotus kääntyy nousuun ja myös veronkorotuksia on tehty kautta linjan ja etuuksia on leikattu. Tämä näkyy väistämättä ostovoimassa ja sen heikkenemisessä. Suomalaisten ostovoiman on arvioitu hiipuvan puoli prosenttia kuluvana vuonna valtiovarainministeriön ennusteen mukaan.

Työttömyys kasvaa tänä vuonna väistämättä ja suomalaiset yritykset menettävät tilauksia. Katoavien työpaikkojen tilalle ei synny uutta työtä, ellei talous kasva. Tätä kokonaisuutta pitäisi yhdessä miettiä niin työmarkkinajärjestöjen kuin poliitikkojenkin. Rahaa ei yksinkertaisesti ole, vaan sitä on tehtävä.

Ostovoiman lasku uhkaa jatkua ensi vuonna, sillä ansiotulojen verotuksen kiristämiselle ei ole loppua näkyvissä. Samaan aikaan hinnat kuitenkin nousevat kuuluisaa Valion maitoa myöten. Mielestäni ei ole realistista pitää palkkoja paikallaan ja samaan aikaan nostaa hintoja ja kiristää verotusta.

Koko tilanteen korjaamiseksi veronkiristyksiä ja etujen leikkaamisia tulisi alkaa purkaa ja kansan nimelliset palkankorotukset tulisi jättää ennalleen.

Tolkuttomista palkkioista etenkin valtion yhtiöissä ja siihen rinnastettavissa toimissa tulisi karsia bonuksia myöten. Muussa yritys-elämässä markkinatalous kyllä pitää huolen omistaan.

Mielestäni hallituksen tulisi tehdä verotuksen ja tukien muodossa kiireellisiä porkkanan omaisia kampanjoita kotimarkkinoiden kiihdyttämiseksi. Mallia on kyllä haettavissa vaikka Amerikan autoteollisuudesta. Onnistuminen tulee takuulla, jos on tahdon rinnalla aitoa halua.

> Mielestäni ei ole realistista pitää palkkoja paikallaan ja samaan aikaan nostaa hintoja ja kiristää verotusta. «

Hyvinvointiyhteiskunnan ylläpitäminen edellyttää talouden aktiivista kiertoa. Tätä ei ylläpidetä puheilla ja idealismilla. Myöskään toisten paitojen pesemisellä ja kirpputorilla kierrättämällä ei talous aidosti kasva. Mielestäni meidän ei pidä säästää itseämme lamaan ja upottaa laivaa jo satamaan. Asiakas ja ostohalu ovat kuninkaita, mutta toteutunut kauppaa ratkaisee.

Marko Hoikkaniemi
Haukipudas